

**ПАРХОМЕНКО І.Ю., КОЛОСНІЧЕНКО М.В.,
ПАШКЕВИЧ К.Л.**

Київський національний університет технологій та дизайну

**ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ОБРОБКИ
НАТУРАЛЬНОГО ХУТРА ДЛЯ ДИЗАЙН-
ПРОЕКТУВАННЯ ХУТРЯНИХ ВИРОБІВ**

У статті розглянуто традиційні та інноваційні технології обробки хутряного напівфабрикату та розкрою хутряних шкурок при дизайн-проектванні виробів з натурального хутра. Визначено, що інноваційні технології істотно поліпшують зовнішній вигляд та якість хутряного напівфабрикату. Доведено, що поєднання традиційних та інноваційних методів розкрою та технологій обробки хутра розширює можливості дизайн-проектвання хутряних виробів.

Ключові слова: виробники хутряних виробів, дизайн-проектвання, інноваційні технології, обробка натурального хутра, хутряний напівфабрикат.

INNOVATIVE TECHNOLOGIES OF NATURAL FUR PROCESSING IN FUR PRODUCTS DESIGN

PARKHOMENKO I., KOLOSNIICHENKO M., PASHKEVICH K.

Kyiv National University of Technologies and Design

The paper considers traditional and innovative technologies of fur semi-product processing as well as the fur pelts cutting techniques in natural fur clothes design. It has been estimated that innovative technologies significantly improve visual appearance and quality of fur semi-products. Evidence reveals that a combination of traditional and innovative methods of fur cutting and processing technologies extends possibilities of fur products design.

Keywords: fur products manufacturers, design project, innovative technologies, natural fur processing, fur semi-finished product.

Вступ. Аналіз сучасного розвитку хутрової галузі легкої промисловості свідчить про зростаючий попит на вироби з натурального хутра, відновлення національних традицій в Україні та можливість розширення внутрішнього і зовнішнього ринків збуту хутра та виробів з нього. Це обумовлює дослідження нових підходів не лише для короткострокової стратегії, а й довгострокової перспективи розвитку хутрового комплексу України [1].

Розвитку хутряної промисловості сприяє впровадження сучасних інноваційних технологій. В результаті світової глобалізації вітчизняні виробники не тільки зіткнулися з конкуренцією з різноманітною імпортною продукцією, а й отримали можливість представляти на зарубіжних майданчиках свої розробки, користуватися доступною інформацією з світових подіумів. Закордонним виробникам доступні різноманітні сучасні методи обробки хутрової напівфабрикату, в той час як вітчизняна хутряна галузь потребує інноваційного удосконалення.

Принципи дизайн-проектвання виробів з хутра єдині з принципами розробки нових моделей одягу з різних матеріалів. При розробці

колекцій хутряних виробів застосовують відомі види композиційних зв'язків як окремо, так і разом у різноманітних комбінаціях [2]. Асортимент хутряних виробів містить такі види: верхній одяг (манто, шуби, пальта, півпальта, жакети, жилети, піджаки, куртки, кожухи), хутрові деталі одягу (коміри, манжети, хутряні підкладки), хутрові жіночі вироби (пелерини, палантини, мантії, боа, горжетки, муфти тощо), хутрові головні убори та хутрові галантерейні вироби (рукавиці, рукавички) [3]. Композиційно-конструктивне рішення, силует, покрій, об'ємна форма хутряних виробів обумовлені призначенням одягу та видом хутра, з якого виготовлятимуть виріб.

Незважаючи на розвиток хутряного виробництва, принципи переробки хутряної сировини сьогодні практично не змінилися, зазнали змін тільки методи та техніки обробки хутра. Karl Lagerfeld в своєму інтерв'ю виданню WWD зазначає, що світ індустрії моди швидко змінюється, тому необхідно застосовувати нові технології в дизайні одягу, поєднувати хутро з різними матеріалами, що розширює можливості в створенні імітації дорогого хутра [4].

Об'єктом дослідження є інноваційні технології обробки натурального хутра та методи розкрою хутрових шкурок. Основою для дослідження стали праці фахівців технологів та спеціалістів кушнірського виробництва, періодичні видання модного спрямування, спеціалізовані журнали, покази мод, Інтернет ресурси. Технології обробки натурального хутра, методи розкрою хутряного напівфабрикату, сучасні технології виробів з хутра висвітлено у працях [5–7], але залишається необхідність дослідження інноваційних технологій обробки натурального хутра та виробів з нього.

Постановка завдання. Метою дослідження є аналіз сучасних інноваційних технологій обробки натурального хутра при дизайн-проекуванні та виробництві хутряних виробів.

Результати та їх обговорення. Створення та впровадження нових асортиментних і конструкторсько-технологічних рішень при дизайн-проекуванні хутряних виробів, що відповідають вимогам моди та кон'юнктури ринку, – одне з основних завдань фахівців хутряної галузі легкої промисловості. Для її реалізації необхідно знати властивості хутра, традиційні та нові методи його обробки та розкрою, особливості конструкторських і технологічних рішень хутряних виробів, процеси їх проектування і виробництва.

Міжнародні дизайнерські центри як «Saga Furs» (Фінляндія) [8], Studio NAFA (Канада) [9], Copenhagen Fur Studio (Данія) [10], «Studio KSIAD» (Туреччина) [11] розробили низку нових технологій та технік використання хутра. Центр дизайну Saga Furs – це всесвітня творча лабораторія для розробки нових ідей в індустрії хутра. Для підтримки інновацій та дизайну Copenhagen Fur Studio фокусується на розробці методів обробки хутра та нових моделей з різноманітних видів хутра. Для популяризації досягнень хутрової галузі Studio NAFA проводить конкурси студентського дизайну у різних країнах, всесвітні інформаційно-пропагандистські програми та творчі семінари, запроваджує нові технології обробки і дизайну хутра та текстилю. Навчальна програма Асоціація експортерів текстилю та одягу (KSIAD) заохочує студентів експериментувати з різними видами хутра, техніками та зосереджена на навчанні дизайнерів з різним досвідом роботи в хутровій галузі [12].

На основі проведеного аналізу встановлено, що вироблення хутра є визначальним фактором виробництва якісної хутряного одягу. Відомо, що якість хутряного виробу залежить від якості вихідного матеріалу, з якого його виготовляють. Дизайн виробів з хутра зумовлений кольором,

текстурою, оригінальністю добірки хутряного напівфабрикату. Попит споживачів має прямо пропорційну залежність від вартості хутряних виробів, тому фахівці намагаються розробляти високоякісні і дешеві технології виготовлення та обробки виробів з хутра.

Завдяки теплому клімату в країнах західної Європи та Азії хутряний одяг не використовується так широко, як в Україні, при цьому потенційні споживачі враховують тенденції світової хутряної моди і зацікавлені купувати хутряний одяг оригінального композиційно-конструктивного та колірного рішення. Вітчизняні дизайнери і виробники хутряного одягу створюють колекції, здатні гідно конкурувати на світових подіумах, при цьому вироби можна використовувати як повсякденний одяг.

Більшість вітчизняних хутряних моделей одягу орієнтовані на споживачів із середнім рівнем доходу і консервативним ставленням до хутряної моди. Яскраві, ультрамодні вироби з натурального хутра активно купують споживачі молодшої і середньо вікових груп. Можна відзначити, що розширенню асортименту хутряного одягу сприяє розвиток інноваційних методів оздоблення хутрової сировини, що відрізняються високою якістю виконання.

Сьогодні первинна хутряна сировина закуповується на хутрових аукціонах, звідки вирушає на виробництва, де вона піддається сортуванню (за якістю і кольором) і, в подальшому, переробці. Процес обробки хутрової сировини потребує безпечних технологічних процесів, що дають можливість виключати токсичні матеріали з обробки хутрової сировини. В Україні працює «MPV-Ukraine Ltd.Co.», що переробляє хутрову сировину і сьогодні є лідером серед українських переробників хутра [13]. Фабрики Conceria Milanese S.p.a [14], MIB S.r.l [15] (Італія), CIPEL Baltika (Франція) [16], Claveyson Fur Processing Ltd [17], USA Delicasy Fur Processing Co. Ltd [18], Schmidt-Poly Furs Ltd [19] (Гонконг) займають провідні позиції на ринку переробки хутряної сировини та розробляють нові технології.

Оздоблювальні операції істотно поліпшують зовнішній вигляд та якість хутряного напівфабрикату. В хутряній індустрії широко використовуються інновації на етапі кушнірського виробництва – лазерна стрижка, щипання, дигітальне фарбування, кольоровий друк, перфорація, тиснення хутра тощо.

Найпоширенішими видами обробки хутра є фарбування (рис. 1, а) і тонування. За допомогою тонування можна підкреслити натуральний

відтінок хутра, або навпаки, послабити інтенсивність тону. Золоте забарвлення сприяє міцному закріпленню золотистих відтінків хутряного напівфабрикату (рис. 1, б). Поєднання знебарвлення з фарбуванням дає можливість ширше використовувати дефектне за кольором хутро і створювати нові колірні ефекти.

Крім однорідного фарбування існують технологічні напрями часткового фарбування хутра:

- фантазійне (хаотичне) фарбування – з хаотичним змішуванням по поверхні хутра від 3 до 20 кольорів (рис. 1, в);

- наведення хребта – нанесення уздовж хребта смуги, темнішої або світлішої за основний колір шкурки (рис. 2, а);

- градуйоване фарбування – поступова зміна інтенсивності фарбування в напрямку від голови до хвоста шкурки (рис. 2, б);

- «snow top» – різне фарбування кінчиків остьового і пухового волосу (рис. 3, а);

- трафаретне фарбування – нанесення на поверхню волосу або шкіри різних рисунків (рис. 3, б);

- «топ-колор» – фарбування з урахуванням фактури хутра (рис. 3, в).

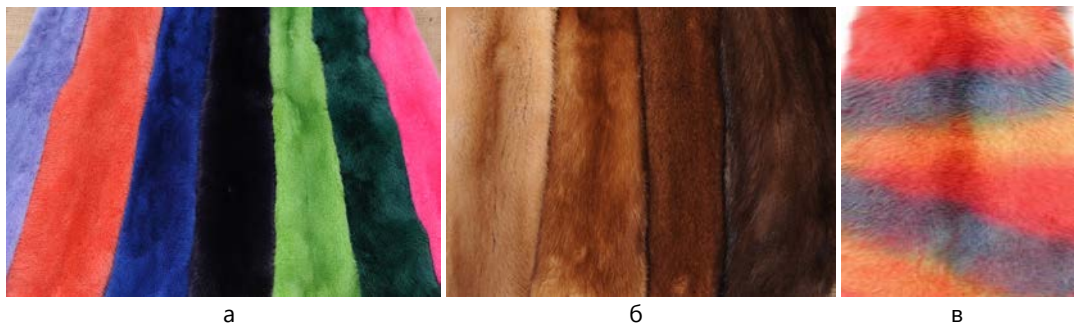

Рис. 1. Сучасні способи фарбування хутряного напівфабрикату

Рис. 2. Сучасні способи фарбування хутряного напівфабрикату

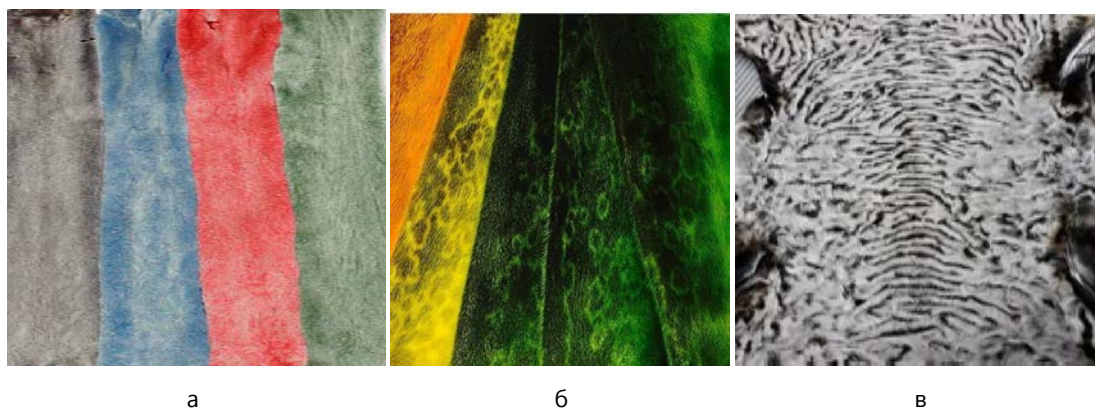

Рис. 3. Сучасні способи фарбування хутряного напівфабрикату

Завдяки обробці лазером на поверхні хутряного напівфабрикату можна дуже точно вирізати найскладніші рисунки, що містять дрібні деталі (рис. 4, а). Це дає можливість створювати і

підкреслювати форму хутряного виробу не тільки за рахунок крою і силуетної форми, а й за рахунок незвичної фактури хутра. За допомогою тиснення (рис. 4, б) на хутро можна нанести будь-який

рисунок, логотип або відтворити рисунок іншого хутра.

Фігурною стрижкою називають неоднорідне по глибині вистригання остьового або пухового волосу. Зазвичай вистригають вузькі паралельні смуги в одному-двох напрямках. У поєднанні з фарбуванням

і знебарвленням дизайнери досягають цікавих колірних ефектів, наприклад імітації вельвету (рис. 5, а, б). За допомогою фарбування та перфорації хутрового напівфабрикату дизайнери досягають незвичних ефектів при дизайн-проектванні хутряних виробів (рис. 5, в).

Рис. 4. Види лазерної стрижки хутряного напівфабрикату

Рис. 5. Сучасні способи фарбування, стрижки та перфорації хутряного напівфабрикату

Видалення остьового волосу (щипання) використовується на шкурках норки, бобра, видри, нутрії тощо. При цьому хутро норки, на відміну від інших видів хутра, втрачає свою унікальність та впізнаваність, що гальмує реалізацію готових виробів з такого хутра. Однак, технологію щипання використовують при продажі шкурок норки, які мали дефекти остьового волосу.

Інновації мають місце і на етапі розкрою хутра. Поряд з класичними технологіями – розкрій шкурки за лекалами, розкрій шкурок із застосуванням поперечних з'єднань, сьогодні провідні дизайнери світової моди використовують і нові технології розкрою хутра. Поєднання традиційних методів розкрою (розпускання, розшивання, осадження, перекидання тощо) та сучасних технологій розширює можливості дизайн-проектвання і виготовлення хутряних виробів.

Спеціалістами лабораторії Saga Furs створено та удосконалено технології «подовження» хутрового напівфабрикату, що дозволяє розширити шкурку лисиці на 60%, «вафельна техніка», «хвиляста лінія», «черепиця» тощо. Різноманітні техніки, розроблені в центрі дизайну Saga Furs, дають можливість розширити можливості використання хутра у виробництві одягу.

Аналізуючи тижні моди FW 2017-2018, можна зробити висновок, що більш ніж 60% ведучих світових дизайнерів використали в своїх колекціях хутро (рис. 6). Дизайнери приділяють велику увагу колористичному оформленню виробів з хутра – використовують різні види хутра однакового або різних кольорів в одній моделі. Посиленню ефекту гармонійних сучасних виробів, що відповідають напряму моди сприяють інноваційні технології обробки хутряного напівфабрикату.

Рис. 6. Моделі одягу з хутра в колекціях сучасних дизайнерів:
а – VERCAFFE MFW; б – FENDI MFW; в – THOM BROWNE PFW

Серед підприємств хутрової індустрії України можна виділити низку виробників – членів Української асоціації хутровиків, які займаються виробництвом хутра, виготовленням і реалізацією хутряних виробів: «Тукатурlux», хутрофірма «Тисмениця», «MIDO-International», а також підприємства, що спеціалізуються лише на дизайні, виготовленні та реалізації хутряних виробів: «Upstar Continental», «Natesse Furs», «Дизайн-студія М. Волосовської», «Miss Lora», хутрові фабрики «АНТ» та «Ярославна», «Хутровий салон Іванових», «Дизайн-студія Ірини Пархоменко» тощо [1].

Дизайн-студія Ірини Пархоменко понад 15 років займається створенням ексклюзивного жіночого одягу в Україні, розробляє авторські колекції та бере участь у показах на міжнародних фестивалях моди, зокрема KYIV FASHION, FUR EXPO тощо. Авторські роботи дизайнера Ірини Пархоменко відмічені дипломами «Кутюр'є року 2009». При виготовленні одягу використовується хутро норки, лисиці, соболя, куниці, каракуль з різноманітним фарбуванням [20]. Також в роботі з хутром впроваджуються складні методи розкрою хутряного напівфабрикату після обробки – стрижки, щипання, золотого забарвлення тощо (рис. 7).

Рис. 7. Моделі хутряних виробів дизайн-студії Ірини Пархоменко

Висновки. Проаналізовано стан виробництва хутряних виробів в Україні, розглянуто інноваційні методи обробки хутряного напівфабрикату та розкрою хутряних шкурок при дизайн-проектуюванні виробів з натурального хутра. Визначено, що інноваційні технології істотно

поліпшують зовнішній вигляд та якість хутряного напівфабрикату. Поєднання традиційних та інноваційних методів розкрою та технологій обробки хутра розширює можливості дизайн-проектуювання хутряних виробів.

Список використаних джерел

1. Грищенко І.М. Ринок хутряних товарів України / І.М. Грищенко, А.Г. Данилкович, І.Т. Зварич та ін. – К.: Світ успіху, 2016. – 256 с.
2. Малинська А.М. Розробка колекцій одягу: навчальний посібник / А.М. Малинська, К.Л. Пашкевич, М.Р. Смирнова, О.В. Колосніченко. – К.: ПП «НВЦ Профі», 2014. – 140 с.
3. Колосніченко М.В. Moda і одяг. Основи проектування та виробництва одягу: навчальний посібник / М.В. Колосніченко, К.Л. Пашкевич. – К.: КНУТД, 2017. – 236 с.
4. Socha M. (2015). Karl Lagerfeld on Fur, Fendi and Couture / Miles Socha // WWD. – Issue July 8, 2015. – Retrieved from: <http://wwd.com/fashion-news/fashion-features/karl-lagerfeld-fendi-fourrure-show-interview-10177590>.
5. Енциклопедія швейного виробництва: навчальний посібник / О.І. Волков, М.П. Березненко, С.М. Березненко та ін. – К.: Самміт-книга, 2010. – 968 с.
6. Терская Л.А. Технология раскроя и пошива меховой одежды: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / Л.А. Терская. – М.: ИЦ «Академия», 2005. – 272 с.
7. Березненко С.М. Технологія виготовлення швейних виробів із натурального хутра: навчальний посібник / С.М. Березненко, Л.Б. Білоцька, С.Ю. Лозовенко. – К.: КНУТД, 2017. – 140 с.
8. Saga Furs. – Retrieved from: <http://www.sagafurs.com/ru>.
9. Studio NAFA. – Retrieved from: <http://fashion.nafa.ca/studio-nafa>.
10. Copenhagen Fur Studio. – Retrieved from: <http://www.kopenhagenfur.com/studio/kopenhagen-fur-studio>.
11. Studio KSIAD. – Retrieved from: <http://www.ksiad.com>.
12. In Istanbul Textile and apparel exporters association Hedef Magazine. – Retrieved from: <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=1655224321163455&set=a.183158055036763.41763.100000277109013&type=3&theater>.
13. MPV-Ukraine Ltd.Co. – Retrieved from: <http://mpv-ukraine.com.ua>.
14. Pagine Gialle. – Retrieved from: <https://www.paginegialle.it/rho-mi/concerie/conceria-milanese>.
15. Mib S.r.l. – Retrieved from: <http://www.mibtaranto.it>.
16. CIPEL BALTIKA. – Retrieved from: <http://www.cipelbaltika.lt/en/about-us>.
17. Claveyson Fur Processing Ltd. – Retrieved from: http://www.hktdc.com/sourcing/hk_company_directory.htm?companyid=1X038RZS&locale=en.
18. USA Delicacy Fur Processing Co. Ltd. – Retrieved from: <https://www.hongkongcompanieslist.com/usa-delicacy-fur-processing-co-limited-lxpcyi/#.Wdo1KY-0PIU>.
19. Schmidt-Poly Furs Ltd. – Retrieved from: http://www.hktdc.com/sourcing/hk_company_directory.htm?companyid=1X02WSRX&locale=en.
20. Дизайн-студія Ірини Пархоменко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.irinadesigner.com>.

References

1. Gryshchenko, I.M., Danylkovych, A.H., Zvarych, I.T. et al. (2016). Rynok khutrianykh tovariv Ukrainy [Market of fur commodities of Ukraine]. Kyiv: Svit uspiyku. 256 p. [in Ukrainian].
2. Malynska, A.M., Pashkevych, K.L., Smyrnova, M.R., Kolosnichenko, O.V. (2014). Rozrobka koleksii odiahu: navchalnyi posibnyk [Designing of clothing collections]. Kyiv: Profi. 140 p. [in Ukrainian].
3. Kolosnichenko, M.V., Pashkevych, K.L. (2017). Moda i odiah. Osnovy proektuvannia ta vyrobnytstva odiahu: navchalnyi posibnyk [Fashion and costume. Bases of designing and production of clothing: Tutorial]. Kyiv: KNUITD. 236 p. [in Ukrainian].
4. Socha, M. (2015). Karl Lagerfeld on Fur, Fendi and Couture. WWD, Issue July 8, 2015. Retrieved from: <http://wwd.com/fashion-news/fashion-features/karl-lagerfeld-fendi-fourrure-show-interview-10177590>.
5. Volkov, O.I., Bereznenko, M.P., Bereznenko, S.M. et al. (2010). Entsyklopediia shveinoho vyrobnytstva: navchalnyi posibnyk [Encyclopedia of sewing production: Tutorial]. Kyiv: Sammit-knyha. 968 p. [in Ukrainian].
6. Terskaia, L.A. (2005). Tekhnologiiia raskroia i poshiva mekhovoi odezhdy: ucheb. posobie dlia stud. vyssh. ucheb. zavedenii [Technology of nesting and sewing fur garments: Manual for university students]. Moscow: Akademiia. 272 p. [in Russian].
7. Bereznenko, S.M., Bilotska, L.B., Lozovenko, S.Iu. (2017). Tekhnolohiia vyhotovlennia shveinykh vyrobiv iz naturalnoho khutra: navchalnyi posibnyk [The technology of manufacturing of sewing products made of natural fur: Manual]. Kyiv: KNUITD. 140 p. [in Ukrainian].
8. Saga Furs. Retrieved from: <http://www.sagafurs.com/ru>.
9. Studio NAFA. Retrieved from: <http://fashion.nafa.ca/studio-nafa>.
10. Copenhagen Fur Studio. Retrieved from: <http://www.kopenhagenfur.com/studio/kopenhagen-fur-studio>.
11. Studio KSIAD. Retrieved from: <http://www.ksiad.com>.
12. In Istanbul Textile and apparel exporters association Hedef Magazine. Retrieved from: <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=1655224321163455&set=a.183158055036763.41763.100000277109013&type=3&theater>.
13. MPV-Ukraine Ltd.Co. Retrieved from: <http://mpv-ukraine.com.ua>.
14. Pagine Gialle. Retrieved from: <https://www.paginegialle.it/rho-mi/concerie/conceria-milanese>.
15. Mib S.r.l. Retrieved from: <http://www.mibtaranto.it>.
16. CIPEL BALTIKA. Retrieved from: <http://www.cipelbaltika.lt/en/about-us>.
17. Claveyson Fur Processing Ltd. Retrieved from: http://www.hktdc.com/sourcing/hk_company_directory.htm?companyid=1X038RZS&locale=en.
18. USA Delicacy Fur Processing Co. Ltd. Retrieved from: <https://www.hongkongcompanieslist.com/usa-delicacy-fur-processing-co-limited-lxpcyi/#.Wdo1KY-0PIU>.
19. Schmidt-Poly Furs Ltd. Retrieved from: http://www.hktdc.com/sourcing/hk_company_directory.htm?companyid=1X02WSRX&locale=en.
20. Dyzain-studiia Iryny Parkhomenko [Design-studio by Iryna Parkhomenko]. Retrieved from: <https://www.irinadesigner.com> [in Ukrainian].